

Informacja o sytuacji sektora finansowego i działaniach Komisji Nadzoru Finansowego (KNF)

I. Sytuacja sektora finansowego w Polsce

1. Banki

- Wynik finansowy sektora bankowego po ośmiu miesiącach br. wyniósł 11,3 mld zł i był o 20% (1,9 mld zł) wyższy niż w analogicznym okresie 2007 r.
- Nie występuje zagrożenie wypłacalności banków. W stosunku do końca 2007 r. nastąpiło obniżenie średniego współczynnika wypłacalności sektora bankowego z 12,1% do 11,0%. Obniżenie współczynnika wynika z uwzględnienia w rachunku adekwatności kapitałowej wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego i dalszego wzrostu wymogu z tytułu ryzyka kredytowego (wzrost aktywów).
- Udział należności zagrożonych w należnościach ogółem zmniejszył się na koniec sierpnia br. do rekordowo niskiego poziomu 4,7% (dla gospodarstw domowych – 3,8%, dla przedsiębiorstw – 5,9%). Spadek udziału wynikał z szybkiego wzrostu należności ogółem.
- Papiery zagranicznych emitentów stanowiły na koniec sierpnia br. 0,6% aktywów sektora bankowego, z tego 60% to papiery skarbowe. Papiery dłużne wszystkich zagranicznych banków miały charakter śladowy i stanowiły 0,2% aktywów sektora.

2. Rynek kapitałowy

- Sytuacja finansowa towarzystw funduszy inwestycyjnych (TFI) jest stabilna i towarzystwa nie wymagają dokapitalizowania. W przypadku gdyby zaszła potrzeba, akcjonariusze TFI posiadają wystarczające środki finansowe na podniesienie kapitałów towarzystw.
- Zgodnie z przekazywanymi przez TFI raportami (stan na koniec września br.) wszystkie 38 towarzystw posiada kapitały własne na poziomach wymaganych przez *ustawę o funduszach inwestycyjnych*. Średnia wartość pokrycia kapitału własnego TFI w stosunku do minimalnego wymogu kapitałowego na koniec sierpnia br. wynosiła 4,81.
- Kapitały nadzorowane firm inwestycyjnych są na poziomach wymaganych przez *ustawę o obrocie instrumentami finansowymi*. Na koniec sierpnia br. średnie pokrycie wymogów kapitałowych dla firm inwestycyjnych kształtowało się na poziomie 480% minimalnych wymogów kapitałowych. Zyski brutto sektora firm inwestycyjnych za I półrocze br. wyniosły 1,38 mld zł przy 1,87 mld zł za cały 2007 r.
- Aktualne dane o sytuacji finansowej emitentów papierów wartościowych notowanych na rynku regulowanym warszawskiej giełdy będą dostępne w połowie listopada br. W ostatnich tygodniach nie zaobserwowano jednak zwiększonej liczby korekt prognoz spółek publicznych. Nie pojawiały się też raporty bieżące wskazujące bezpośrednio na zagrożenie polskich spółek publicznych sytuacją na światowych rynkach finansowych.

3. Zakłady ubezpieczeń

- Dane dotyczące sytuacji finansowej zakładów ubezpieczeń nie wskazują na zagrożenie ich wypłacalności.
- Wartości wskaźników wypłacalności (środki własne/margines wypłacalności) według stanu na dzień 30 września br. (wstępne dane szacunkowe) wyniosły 272,1% (dział I) i 669,2%

(dział II). Wskaźniki pokrycia rezerw aktywami (aktywa na pokrycie rezerw/rezerwy techniczno–ubezpieczeniowe) wyniosły 108,4% (dział I) i 158,7% (dział II). Wszystkie zakłady spełniały ustawowy wymóg posiadania aktywów na pokrycie rezerw techniczno–ubezpieczeniowych.

- Lokaty zakładów ubezpieczeń na dzień 30 czerwca br. wyniosły 121,5 mld zł (96,7% spośród tych lokat ulokowane zostało na terytorium RP, 2,7% w innych krajach UE, a jedynie 0,3% w krajach poza UE). Według danych na dzień 30 września br. łączna wartość wszystkich lokat zakładów ubezpieczeń wyniosła 126 mld zł.

4. Otwarte fundusze emerytalne (OFE)

- W zakresie sytuacji finansowej podmiotów rynku emerytalnego brak jest aktualnie zagrożeń w stosunku do towarzystw emerytalnych (brak ryzyka niewypłacalności).
- Sytuacja na rynku kapitałowym, w szczególności na krajowym rynku papierów udziałowych, spowodowała spadek aktywów netto OFE z poziomu 140 mld zł na początku br. do 130,6 mld zł w dniu 17 października br., mimo że w tym czasie ZUS przekazał do OFE ponad 15,7 mld zł składek członków. W konsekwencji OFE uzyskały ujemne stopy zwrotu – średnia ważona stopa zwrotu wyniosła –16,2% (najwyższa –13,9%, najniższa –17,0%).
- Wynik OFE w bieżącym roku wynosi obecnie –24,2 mld zł (od początku funkcjonowania rynku II filara ubezpieczeń społecznych OFE wypracowały zysk na poziomie 24,8 mld zł).
- Według stanu na dzień 17 października br. inwestycje OFE koncentrowały się na krajowych obligacjach skarbowych (ponad 72,6% aktywów netto). Z kolei ekspozycja OFE na papiery udziałowe nie przekracza aktualnie poziomu 22,2% aktywów netto.

II. Działania Komisji Nadzoru Finansowego (KNF)

- Strategią KNF jest indywidualna współpraca z zarządami podmiotów nadzorowanych w Polsce, zarządami podmiotów dominujących za granicą i zagranicznymi nadzorami w krajach macierzystych grup finansowych.

1. Banki

- Banki zostały zobowiązane do przekazywania bieżących informacji o zaangażowaniu wobec podmiotów na rynkach amerykańskim, rosyjskim i islandzkim. Od banków istotnie eksponowanych wobec zagranicznych podmiotów finansowych (głównie europejskich) zażądano szczegółowych informacji o rodzajach instrumentów i terminach ich zapadalności oraz sposobie zabezpieczenia ryzyka związanego z tymi ekspozycjami.
- Od dnia 10 października br. KNF zażądała codziennego raportowania nowych ekspozycji wobec podmiotów zagranicznych.
- Na banki objęte ryzykiem reputacyjnym związanym z informacjami dotyczącymi podmiotów dominujących nałożono obowiązek codziennego przedstawiania informacji o zmianie stanu depozytów, kredytów oraz poziomu płynności. Sytuacja ta nie wynika z pogorszenia się ich kondycji ekonomiczno–finansowej, ale z negatywnych informacji dotyczących podmiotów dominujących.
- Komisja zażądała przekazania informacji o udostępnianiu przez banki elektronicznego (zdalnego) dostępu do środków na rachunkach bankowych, limitach transakcji w kanałach elektronicznych oraz ocenie płynności rynku transakcji zabezpieczających przed ryzykiem stóp procentowych i walutowym.
- Zalecono bankom dokonanie korekt stosowanych procedur i regulacji w zakresie oceny zdolności kredytowej. Wkrótce zostanie wydana rekomendacja dotycząca dobrych praktyk w

zakresie badania przez banki zdolności kredytowej ekspozycji kredytowych wobec gospodarstw domowych.

- KNF wprowadza obowiązek tygodniowego raportowania płynności walutowej banków istotnie zaangażowanych w finansowanie indeksowanych i walutowych kredytów mieszkaniowych. Komisja wprowadza też odrębne raportowanie przekroczeń limitów koncentracji (poza sprawozdawczością miesięczną) oraz wyłączeń z limitów koncentracji.

2. Rynek kapitałowy

- TFI zostały zobowiązane do cotygodniowego raportowania o sytuacji poszczególnych funduszy inwestycyjnych w zakresie wielkości ich aktywów, zachowań uczestników tych funduszy oraz możliwości wystąpienia przesłanek do likwidacji funduszu, a także działań podejmowanych przez TFI w związku z aktualną sytuacją. Standardowo taka sprawozdawczość odbywa się, w zależności od rodzaju danych, w cyklach kwartalnych i miesięcznych.
- Ustalono zaangażowanie firm świadczących usługi zarządzania aktywami na rynku polskim w akcje rosyjskie i papiery wartościowe notowane w USA. Wartość tych aktywów na koniec sierpnia br. nie przekraczała 0,8% wszystkich aktywów zgromadzonych w portfelach zarządzanych przez te firmy.

3. Zakłady ubezpieczeń

- KNF zarządziła przekazanie przez wszystkie zakłady dodatkowych danych dotyczących inwestycji zakładów w tzw. „złe aktywa”, inwestycji zakładów w instrumenty emitowane przez instytucje kredytowe oraz, w przypadku zakładów ubezpieczeń, których akcjonariuszami są podmioty wykazujące pogorszenie sytuacji finansowej w związku z aktualną sytuacją na rynkach finansowych, podstawowych wskaźników wypłacalności i transakcji wewnątrzgrupowych.
- Zakłady ubezpieczeń otrzymają wezwanie do przekazania szczegółowych informacji dotyczących działalności w zakresie ubezpieczenia kredytów w celu oceny ewentualnego ryzyka związanego z produktami oferowanymi w ramach tej grupy ubezpieczeń.

4. Otwarte fundusze emerytalne (OFE)

- KNF prowadzi standardowe działania nadzorcze polegające m. in. na weryfikacji prawidłowości wyceny posiadanych przez OFE papierów wartościowych, przestrzegania obowiązujących limitów inwestycyjnych, nadzorze nad realizowanymi transakcjami (również w kontekście możliwych prób transferu zgromadzonych środków na rachunkach członków OFE do podmiotów związanych z akcjonariuszami PTE) i kontrolach w siedzibach powszechnych towarzystw emerytalnych i banków depozytariuszy.